

Týždeň od 13. do 19. novembra

NOVOZMLUVNÁ NÁDEJ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Kor 15,12–19, Jn 14,1–3, Jn 6,26–51, 1Tes 4,13–18, 1Kor 15,51–55

ÚVODNÝ TEXT

¹¹A to je svedectvo, že nám Boh dal večný život a tento život je v jeho Synovi.

¹²Kto má Syna, má život; kto nemá Božieho Syna, nemá život. (1Jn 5,11.12)

Napriek tomu, že Nová zmluva bola napísaná po grécky, všetci autori (pravdepodobne okrem Lukáša) boli Židia. K otázke ľudskej prirodzenosti preto pristupovali z hebrejskej celostnej perspektívy, nie z gréckej pohanskej perspektívy. Pre Krista a apoštolov nebola kresťanská nádej nejakou novou nádejou, ale skôr rozvinutím nádeje, ktorou žili už patriarchovia a proroci. Kristus napríklad spomenul, že Abrahám predvídal a radoval sa, že uvidí jeho deň (Jn 8,56). Júda napísal, že Henoch prorokoval o druhom príchode (Júda 1,14.15). A List Hebrejom hovorí o hrdinoch viery očakávajúcich nebeskú odmenu, ktorú však nedostanú, kým my nedostaneme tú našu (Heb 11,39.40). Toto vyhlásenie by nemalo zmysel, keby ich duše boli už s Pánom v nebesiach.

Zdôraznením, že večný život majú len tí, ktorí sú v Kristovi (1Jn 5,11.12), Ján vyvracia teóriu o prirodzenej nesmrteľnosti duše. Bez spásneho vzťahu s Kristom totiž neexistuje večný život. Nádej Novej zmluvy je teda nádejou upriamenou na Krista. Je to jediná nádej, že naša smrteľná existencia sa jedného dňa stane nesmrteľnou.

OSNOVA LEKCIE

V tejto lekcii sa pozrieme na novozmluvné texty vyjadrujúce krásnu nádej na Kristov návrat a s ním spojené vzkriesenie.

- 1Kor 15,12–19: Nádej presahujúca náš život (nedeľa)
- Jn 14,1–3: „Prídem čoskoro!“ (pondelok)
- Jn 6,47–51: „Ja ho vzkriesim v posledný deň“ (utorok)
- 1Tes 4,13–18: Keď zaznie Božia poľnica (streda)
- 1Kor 15,51–55: Večné stretnutie (štvrtok)

NÁDEJ PRESAHUJÚCA NÁŠ ŽIVOT

¹²Ked' sa teda hlása, že Kristus bol vzkriesený z mŕtvych, ako potom niektorí z vás hovoria, že niet zmŕtvychvstania? ¹³Ved' ak niet zmŕtvychvstania, ani Kristus nebol vzkriesený. ¹⁴Ak však Kristus nebol vzkriesený, potom je márne naše kázanie a márna je aj vaša viera. ¹⁵Tak by sa zistilo, že sme falošní Boží svedkovia, lebo sme svedčili proti Bohu, že vzkriesil Krista, ktorého nevzkriesil, ak mŕtvi naozaj nevstávajú z mŕtvych. ¹⁶Ak však mŕtvi nevstávajú, ani Kristus nebol vzkriesený. ¹⁷Ak však Kristus nebol vzkriesený, márna je vaša viera – ešte vždy ste vo svojich hriechoch. ¹⁸A tak by zahynuli aj tí, čo zosnuli v Kristovi. ¹⁹Ak iba v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najbiednejší zo všetkých ľudí. (1Kor 15,12–19)

Staroveký grécky historik Hérodotos (5. st. pred Kristom) písal o kmeni, ktorý pri narodení dieťaťa začal obdobie smútku, pretože predvídali utrpenie, ktorému bude čeliť nový človečik, ak sa dožije dospelosti. Akokoľvek sa nám takýto rituál môže zdať nezvyčajný, má svoju logiku.

Vieme, že život je náročný a bolestný, aj keď veríme v Boha a máme nádej na večnosť. Aké ťažké to majú tí, ktorí nemajú žiadnu nádej, a na zemi ich čaká len krátka a často nepokojná existencia. Nejednen svetský spisovateľ sa vyjadril k nezmyselnosti a pominuteľnosti ľudskej existencie. Všetci totiž nielen umierame, ale aj žijeme s vedomím, že raz zomrieme. Toto vedomie robí celý projekt ľudského života (ktorý je sám osebe smutný a zložitý) zdanlivo márnym. Autor Thomas Ligotti sa vo svojom pesimistickom opise vyjadril o ľuďoch ako o „kusoch kaziaceho sa mäsa na rozpadajúcich sa kostiach“. Znie to síce hrôzostrašne, ale aj tento výrok má kus pravdy.

Na rozdiel od podobných pesimistických pohľadov na existenciu človeka máme aj biblické zaslúbenie večného života v Ježišovi. Tento prístup je kľúčový: túto nádej máme v Ježišovi a v tom, čo nám ponúkajú Jeho smrť a vzkriesenie. Akú inú nádej by sme mali bez tohto zaslúbenia?

Čo hovorí apoštol Pavol v úvodnom texte (1Kor 15,12–19)?

Pavol jasne hovorí, že naše vzkriesenie je neoddeliteľne spojené s Kristovým vzkriesením. Ak by nebolo vzkriesenia, potom nevstal ani Kristus. A ak Kristus nevstal, „márna je vaša viera – ešte vždy ste vo svojich hriechoch“ (1Kor 15,17). Inými slovami, keď zomrieme, zostávame mŕtvi – a to navždy, preto je všetko márne. Pavol to komentuje slovami: „Ak pre mŕtvych niet vzkriesenia: Jedzme a pime, ved' zajtra zomrieme!“ (1Kor 15,32)

Ak sme len protoplazma na báze uhlíka a „počet našich rokov býva sedemdesiat, pri väčšej sile aj osemdesiat“ (Ž 90,10), potom pred nami naozaj nie je príliš optimistická perspektíva. V takejto situácii platí, že „nebo nám stojí za všetko, a ak stratíme nebo, stratíme všetko.“ (SD 349)

- **Uvažuj o tom, aká vzácna je naša nádej a viera. Prečo musíme z Božej milosti urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme si uchovali našu nádej?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

„PRÍDEM ČOSKORO!“

¹Nech sa vám srdce neznepokojuje! Verte v Boha, verte aj vo mňa! ²V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám azda povedal, že vám idem pripraviť miesto? ³Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. (Jn 14,1–3)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o texte Jn 14,1–3. Už je to takmer dvetisíc rokov, čo Ježiš slúbil, že znova príde. Ako môžeme pomôcť druhým, aby si uvedomili, že napriek dlhému časovému obdobiu, odkedy bolo vyslovené, je toto zaslúbenie stále platné aj pre našu generáciu?

Ježiš v knihe Zjavenie štyrikrát povedal: „Prídem čoskoro!“ (Zj 3,11; 22,7.12.20) Očakávanie jeho skorého príchodu motivovalo misiu apoštolskej cirkvi a naplňalo nádejou životy kresťanov počas dvoch storočí. Ale generácia za generáciou umierala a táto zaslúbená udalosť sa ešte stále neuskutočnila. A tak si mnohí kladú otázku: *Ako dlho ešte budeme musieť kázať, že „Ježiš príde čoskoro?“* Vyvolali tieto slová nereálne očakávania? (Pozri 2Pt 3,4.)

Mnoho kresťanov sa sťažovalo na „meškanie“ či „oneskorenie“ druhého príchodu (porovnaj s Mt 25,5). Na základe čoho však môžeme tvrdiť, že Pán „mešká“? Aký by bol ten „správny“ čas na Kristov návrat? Malo sa to udiať pred päťdesiatimi rokmi? Alebo pred sto či tisíc rokmi? To, na čom skutočne záleží, je biblické zaslúbenie, že „Pán nemešká so svojim prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká, ale je zhovievavý, lebo nechce, aby niekto zahynul, ale chce, aby sa všetci dali na pokánie.“ (2Pt 3,9)

Napriek mnohým storočiam, ktoré uplynuli od Ježišovho nanebovstúpenia, zaslúbenie jeho príchodu zostáva aktuálne aj dnes. Prečo? Pretože všetko, čo máme, je náš vlastný krátky život (Ž 90,10), po ktorom nasleduje nevedomý odpočinok v hrobe (Koh 9,5.10) a napokon konečné vzkriesenie bez akejkoľvek neskoršej príležitosti zmeniť svoj osud (Heb 9,27). To sa týka každého z mŕtvych (ako sme si povedali v tretej lekcii), pretože všetci mŕtvi spia a sú v nevedomí. Druhý príchod Krista je tak pre každého z nás vzdialený v čase len okamih od našej smrti. Z tohto pohľadu nastane Jeho príchod naozaj čoskoro! Každý ďalší deň nás približuje o jeden deň bližšie k slávnemu zjaveniu Pána Ježiša Krista na nebeských oblakoch. Hoci nevieme, kedy príde, môžeme si byť istí, že príde. A to je to, na čom naozaj záleží.

APLIKÁCIA

- Kazateľ kázal o tom, že mu je jedno, kedy sa Kristus vráti. Jediné, na čom záleží, je, že sa Kristus vráti. Pomáha vám takéto vnímanie biblického zaslúbenia? V čom môže byť pre nás povzbudením, keď sme sklúčení z toho, že sa Kristus ešte nevrátil?

„JA HO VZKRIESIM V POSLEDNÝ DEŇ“

⁴⁷Amen, amen, hovorím vám: Kto verí, má večný život. ⁴⁸Ja som chlieb života. ⁴⁹Vaši otcovia jedli mannu na púšti a pomreli. ⁵⁰Toto je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť. ⁵¹Ja som ten živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Ak niekto je z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“ (Jn 6,47–51)

Pri jednom zo svojich zázrakov Ježiš nasýtil päťtisícový zástup prostredníctvom malého množstva chleba a rýb (Jn 6,1–14). Keď Ježiš pochopil, že zástup ho chce vyhlásiť za kráľa (Jn 6,15), odplával so svojimi učeníkmi na druhý breh Galilejského jazera. Na druhý deň ho tam však zástup nasledoval. Vtedy predniesol svoje mocné kázanie o chlebe života. Mimoriadny dôraz položil na dar večného života (Jn 6,22–59).

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Jn 6,26–51. Ako Ježiš spojil dar večného života s konečným vzkriesením spravodlivých?

V súvislosti s večným životom Ježiš vo svojej kázni zdôraznil tri základné myšlienky. Najprv sa predstavil ako Boží chlieb, „čo zostupuje z neba a dáva svetu život“ (Jn 6,33.58). Vyhlásením „Ja som [grécky *egó eimí*] chlieb života“ (Jn 6,35.48) sa Ježiš predstavil ako Veľký „JA SOM“ Starej zmluvy (2Moj 3,14). Po druhé, Ježiš vysvetlil, že v Ňom máme istotu večného života. Toto požehnanie môže mať každý, „kto prichádza ku mne ... a kto verí vo mňa“ (Jn 6,35). A napokon, Ježiš spojil dar nesmrtnosti s konečným vzkriesením, keď svojich poslucháčov trikrát ubezpečil: „A ja ho vzkriesim v posledný deň“ (Jn 6,40.44.54).

Ježiš dal aj toto úžasné zaslúbenie: „Amen, amen, hovorím vám: Kto verí, má večný život.“ (Jn 6,47) Dar večného života je teda prítomnou realitou. To však neznamená, že veriaci nikdy nezomriete, pretože samotný výraz „ja ho vzkriesim“ (Jn 6,40) predpokladá návrat k životu po smrti.

Myšlienka je jasná. Bez Krista človek nemá večný život. Ale aj po prijatí Krista a získaní istoty večného života zostávame smrteľní, a teda podliehame prirodzenej smrti. Pri druhom príchode nás Ježiš vzkriesi a my vtedy prijmemo dar nesmrtnosti, ktorý vierou prijímame už dnes. Tento dar máme istý nie preto, že by naša duša bola nesmrteľná, ale na základe Ježišovej spravodlivosti, ktorú dostávame tým, že veríme v neho.

- **Uvažuj o Ježišových slovách, že ak v Neho veríme, máme (práve teraz) večný život. Ako ti toto úžasné zaslúbenie môže pomôcť vyrovnat sa s bolestnou realitou našej súčasnej, hoci len dočasnej smrteľnosti?**

APLIKÁCIA

KEĎ ZAZNIE BOŽIA POĽNICA

¹³Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nemútili ako ostatní, ktorí nemajú nádej. ¹⁴Ved'ak veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh skrze Ježiša privedie spolu s ním aj tých, čo zosnuli. ¹⁵Toto vám totiž hovoríme podľa Pánovho slova: My, ktorí zostaneme nažive až do Pánovho príchodu, nepredídeme zosnulých. ¹⁶Lebo vo chvíli, keď zaznie povel, hlas archanjela a Božia poľnica, sám Pán zostúpi z neba a prví vstanú tí, čo zomreli v Kristovi; ¹⁷potom my, ktorí zostaneme nažive, spolu s nimi budeme uchvátení v oblakoch hore v ústrety Pánovi a budeme tak navždy s Pánom. ¹⁸Potešujte sa navzájom týmito slovami. (1Tes 4,13–18)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Solúnčania boli presvedčení, že večný život dostanú len tí, ktorí zostanú nažive až do Ježišovho druhého príchodu. „Starostlivo dbali o život svojich priateľov, aby nezomreli a nestratili požehnanie, ktoré majú dostať pri Pánovom príchode. Ich milovaní však jeden po druhom od nich odchádzali, veriaci sa ustarostene dívali do tváre svojich mŕtvych a neodvažovali sa dúfať, že by sa s nimi mali ešte stretnúť v budúcom živote.“ (AA 258; SA 156)

Ako Pavol napravil túto mylnú predstavu vo svojom liste (1Tes 4,13–18)?

Text 1Tes 4,14 zostáva často nepochopený. Čitatelia majú tendenciu nesprávne rozumieť slovám „Boh skrze Ježiša privedie spolu s ním aj tých, čo zosnuli“. Mnohí z tých, čo prijímajú učenie o nesmrteľnej duši, naznačujú, že Boh spolu s Kristom privedie pri druhom príchode na zem z neba duše spravodlivých zosnulých. Tieto duše tak budú znova spojené s ich vzkriesenými telami. Takýto výklad však nie je v súlade s celkovým Pavlovým učením o tejto téme.

„Dôvod, prečo môžu mať solúnski kresťania nádej, keď smútia za zosnulými členmi svojej cirkvi, je ten, že Boh ich ‚privedie‘, teda vzkriesi týchto zosnulých veriacich a spôsobí, že budú prítomní pri Kristovom návrate, takže budú ‚s ním‘. Z toho vyplýva, že títo zosnuli veriaci nebudú v nejakej nevýhode kvôli Kristovmu príchodu, ale budú ‚s ním‘ takým spôsobom, že sa so živými veriacimi budú rovnako podieľať na sláve spojenej s jeho návratom.“ (WEIMA J. A. D., *1–2 Thessalonians*, Baker Exegetical Commentary on the New Testament. Grand Rapids, MI, Baker Academic, 2014, p. 319)

Ak by duše spravodlivých mŕtvych už boli s Pánom v nebi, apoštol Pavol by nemusel spomínať konečné vzkriesenie ako kresťanskú nádej. Mohol len spomenúť, že spravodliví sú už u Pána. Namiesto toho však hovorí, že tí, „čo zosnuli“ v Kristovi (1Tes 4,14), budú na konci časov vzkriesení z mŕtvych.

APLIKÁCIA

- Nádej na konečné vzkriesenie priniesla zarmúteným Solúnčanom útechu. Tá istá nádej nám môže pomôcť s istotou čeliť bolestivým chvíľam, keď nám chladné zovretie smrti berie našich blízkych. Aká je tvoja skúsenosť s touto nádejou?

VEČNÉ STRETNUTIE

⁵¹Počúvajte, poviem vám tajomstvo: Nie všetci zomrieme, ale všetci budeme premenení, ⁵²naraz, v tom okamihu, na posledný zvuk polnice. Keď zatrúbi, mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my budeme premenení. ⁵³Lebo toto porušiteľné si musí obliecť neporušiteľnosť a toto smrteľné si musí obliecť nesmrteľnosť. ⁵⁴Keď si však toto porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a toto smrteľné si oblečie nesmrteľnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: Smrť pohltí víťazstvo! ⁵⁵Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osten? (1Kor 15,51–55)

O akom „tajomstve“ hovorí apoštol Pavol v 1Kor 15,51–55?

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

Niektorí populárni kazatelia naznačujú, že toto „tajomstvo“ (1Kor 15,51) je „tajným vytrhnutím“ cirkvi, ktoré sa má uskutočniť sedem rokov pred Kristovým slávnym druhým príchodom. Pri „tajnom vytrhnutí“ sú verní kresťania náhle, potichu a tajne uchvátení do neba, kým všetci ostatní zostávajú na zemi a čudujú sa, kam sa podeli. Ľudia sa zrazu môžu ocitnúť v aute bez vodiča, pretože vodič bol „vytrhnutý“ do neba. Všetko, čo po nich „zostane, je ich oblečenie“. Šesťnásťzväzkový sfilmovaný bestseller *Left Behind* (Ponechaní napospas) spropagoval toto falošné učenie a priniesol ho miliónom ľudí.

Žiadna biblická pasáž však nepodporuje takéto umelé rozlišovanie medzi „tajným vytrhnutím“ a druhým príchodom. „Tajomstvo“, o ktorom Pavol hovorí, je premena žijúcich spravodlivých, aby sa pri Kristovom druhom príchode pripojili k vzkrieseným spravodlivým. O takomto „vytrhnutí“ je reč. Neexistuje žiadne „tajné vytrhnutie“, pretože druhý príchod bude viditeľný pre všetky živé ľudské bytosti (Zj 1,7) a vzkriesenie mŕtvych aj premena živých nastanú za zvuku polnice pri Kristovom príchode (1Kor 15,51.52).

Kristov druhý príchod prinesie najúžasnejšie stretnutie v dejinách. Živí spravodliví sú zmenení „naraz, v okamihu“ (1Kor 15,52). Boh prehovorí, a oni budú oslávení, dostanú nesmrteľnosť a spolu so vzkriesenými svätými budú uchvátení, aby sa stretli so svojim Pánom. „On pošle svojich anjelov s veľkou polnicou a tí zhromaždia jeho vyvolených zo štyroch svetových strán, od jedného kraja nebies až po druhý.“ (Mt 24,31)

„Anjeli prinesú malé deti ich matkám. Priatelia, ktorých smrť dávno rozdelila, sa opäť stretnú, aby sa už nikdy neodlúčili a s radostným chválospevom pôjdu spoločne do Božieho mesta.“ (GC 645; VSV 463)

- Ide o úžasné zaslúbenie, ktoré presahuje celú našu skúsenosť a všetko naše pochopenie. Uvažuj o rozľahlosti vesmíru a o neuveriteľnej zložitosti života. Samotné stvorenie svedčí o nesmiernej Božej moci. Čo nás to všetko učí o Božej moci premeniť živých a vzkriesiť mŕtvych pri Ježišom druhom príchode?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Skutky apoštolov* si prečítajte kapitoly „Listy Tesaloničanom“ (AA 255–268; SA 155–162) a „Vznešený cieľ“ (AA 319–322; SA 191–193).

Filozof Stephen Cave napísal: „Rimania si boli dobre vedomí viery kresťanov, že jedného dňa budú vzkriesení. Zo všetkých síl sa preto tejto nádeji vysmievali a kládli jej prekážky. Správa o prenasledovaní v Galii v roku 177 uvádza, že mučeníci boli najskôr popravení, potom ich mŕtvolky nechali šesť dní hniť nepochované a potom boli spálené a popol hodený do rieky Rhôna. *Teraz uvidíme, či opäť povstanú*, povedali údajne Rimania.“ (CAVE, Stephen, *Immortality, The Quest to Live Forever and How It Drives Civilization*. New York, Crown Publishers, 2012, p. 104, 105)

Toto malé podobenstvo o teologickom skepticizme, akokoľvek dramatické, je nepodstatné. Nič totiž nedokázalo o biblickom zaslúbení vzkriesenia. Moc, ktorá vzkriesila Ježiša z mŕtvych, môže vykonať to isté aj pre nás, bez ohľadu na stav nášho tela. Ved' napokon, ak tá istá moc stvorila a udržiavala celý vesmír, určite dokáže premeniť živých a vzkriesiť mŕtvych.

„Pavol napísal: *Tak Boh aj tých, čo zosnuli skrze Ježiša, privedie s ním*. (1 Tes 4,14) Mnohí tieto slová chápu v tom zmysle, že mŕtvych privedie Kristus z neba. Pavol tým však myslel spôsob: ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych, tak Boh povolá zosnulých svätých z ich hrobov a vezme ich so sebou do neba. Aká to skvelá útecha! Aká jedinečná nádej nielen pre tesalonických veriacich, ale pre všetkých kresťanov, nech žijú kdekoľvek! (AA 259; SA 157)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ktosi raz napísal: „Smrť nás úplne vyhladí. ... Byť úplne vymazaný, bez stopy a pamiatky, vedie k zničeniu zmyslu života človeka.“ Ten výrok má pravdu. Akú nádej teda máme tvárou v tvár takejto bezvýznamnosti?
2. Ako môžeme zosúladiť potrebu rastu k dokonalosti (Flp 3,12–16) so skutočnosťou, že až pri Kristovom druhom príchode dostaneme neporušiteľnú a bezhriešnu prirodzenosť (1Kor 15,50–55)?
3. Ako by sme mohli pomôcť niekomu, kto je nadšený myšlienkou „tajného vytrhnutia“, aby pochopil, že toto učenie je nesprávne?
4. Prečítajte si ešte raz text 1Kor 15,12–19. Čo v týchto veršoch predstavuje silný dôkaz učenia, že mŕtvi spia a nie sú v nebi s Ježišom? Aký zmysel by mali tieto verše, ak by spravodliví mŕtvi boli skutočne v nebi s Ježišom?